

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th November - 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

OSHQAZON OSTI BEZI KASALLIKLARI VA UNI DAVOLASH USULLARI HAQIDA

Abdurasulova Gulchehra Usmonovna

o‘qituvchilari, Samarqand Abu Ali ibn Sino nomidagi
jamoat salomatligi texnikumi

Baxriyeva Navruza Islomovna,

Hamraulova Aziza Juraqulovna.

o‘qituvchisi, Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi
jamoat salomatligi texnikumi

Annotation:

Oshqozon ovqat hazm qilish traktining asosiy organlaridan biridir. U biz foydalananadigan barcha mahsulotlarni qayta ishlaydi. Bu oshqozonda mavjud bo‘lgan xlorid kislotasi bilan bog’liq. Ushbu kimyoviy birikma maxsus hujayralar tomonidan chiqariladi. Oshqozonning tuzilishi bir necha turdag'i to‘qimalar bilan ifodalanadi. Bundan tashqari, xlorid kislota va boshqa biologik faol moddalarni chiqaradigan hujayralar butun organda joylashmaydi. Shuning uchun anatomik jihatdan oshqozon bir nechta bo‘limlardan iborat. Ularning har biri funksional qiymatida farqlanadi.

Kalit so’zlar: Oshqozon, ingichka ichak, sumkasimon organ, epiteliy, kubsimon epiteliy, silindrsimon epiteliy.

ABOUT PANCREAS GLAND DISEASES AND METHODS OF ITS TREATMENT

Abstract:

The stomach is one of the main organs of the digestive tract. It recycles all the products we use. This is due to the hydrochloric acid present in the stomach. This chemical compound is released by special cells. The structure of the stomach is represented by several types of tissues. In addition, cells that secrete hydrochloric acid and other biologically active substances are not located throughout the body. Therefore, anatomically, the stomach consists of several sections. Each of them differs in functional value.

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th November - 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

Key words: Stomach, small intestine, bag-like organ, epithelium, cuboidal epithelium, cylindrical epithelium.

Oshqozon: organning gistologiyasi. Oshqozon ichi bo'sh, sumkasimon organdir. Kimyoviy ishlov berishdan tashqari, u oziq-ovqatning to'planishi uchun zarurdir. Ovqat hazm qilish qanday amalga oshirilishini tushunish uchun siz oshqozon gistologiyasi nima ekanligini bilishingiz kerak. Bu fan organlarning tuzilishini to'qimalar darajasida o'rganadi. Ma'lumki, tirik materiya ko'plab hujayralardan iborat. Ular, o'z navbatida, to'qimalarni hosil qiladi. Tananing hujayralari tuzilishi jihatidan farq qiladi. Shuning uchun matolar ham bir xil emas. Ularning har biri ijro etadi muayyan funktsiya. Ichki organlar bir necha turdag'i matolardan tashkil topgan. Buning yordamida ularning faolligi ta'minlanadi.

Inson organizmida bir nechta organlar sistemasi mavjud ularga qon aylanish sistemasi, ovqat hazm qilish sistemasi, nafas olish sistemasi, endokrin Sistema va boshqalar kiradi. Har bir organlar sistemasiga bir nechta organlar kiradi. Misol uchun nafas olish sistemasini ko'rsak. Unga burun bo'shlig'i, halqum, kekirdak, bronxlar va o'pka misol bo'ladi Bugun biz inson organizmidagi endokrin sistemasi haqida gaplashamiz. Inson organizmining endokrin sistemasi ichki, tashqi va aralash sekretsiya bezlaridan iborat. Terlash va solak bezlari tashqi sekretsiya tizimiga misol bo'lib, ularning garmoni faqat tashqi muhit bilan kifoyalangan. Ular terida, og'izning shilliq pardalsi va boshqa joylarda joylashgan. Gormonini qon aylanish tizimiga chiqaradigan bezlar ichki sekretsiya bezlariga kiradi. U insulin (b-hujayralar), glyukagon (a-hujayralar), garmonlarini ishlab chiqaradi. Ammo bizning bugungi "qaxramonimiz" endokrin sistemasiga aralash bezlar tarkibiga kiradi. Uning 2 xil funksiyasi mavjud:

1. Qondagi shakar miqdorini normaga solish
2. Ovqat hazmi uchun erituvchi muxit tayyorlab berish Ko'pchiligidan bilamiski hozirda O'zbekiston xalqida juda ko'p inson qandli diabet bilan kasallangan.

Bu kassalik ham oshqazon osti bezi funksiyasi buzulishi bilan bog'liq. Pankreatit ham shu organing yalig"lanishidir.

2. Asosiy

Me'da osti bezi — odam va hayvonlardagi yirik bez. Anatomik-fiziologik xususiyatlariga ko'ra, tashqi (ekzokrin) va ichki (endokrin) sekretsiya bezi;

Oshqozon osti bezi uchta bo'limdan iborat: bosh, tana, dum. Bo'limlar o'rtasida aniq chegaralar yo'q, bo'linish organning o'ziga nisbatan qo'shni tuzilmalarning

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th November - 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

joylashuvi asosida sodir bo'ladi. Har bir bo'lim 3-4 bo'lakdan iborat bo'lib, ular o'z navbatida lobullarga bo'linadi.

U shira hamda insulin va glyukagon gormonlarini ajratadi. Uning garmonlari bevosita qonga o'tib, uglevod hamda yog'lar almashinishini boshqaradi. Agarda uning gormonal funksiyasi buzulsa qandli diabet kasaliga duchor bo'lamiz. Qandli diabetni tasnifi: Insulinga bog'liq (1-toifa) (10% hollarda) insulin ishlab chiqarishning yo'qligi yoki kamayishi bilan tavsiflanadi va uni almashtirish uchun majburiy kiritishni talab qiladi. Insulinga bog'liq bo'limgan yoki insulinga chidamli (2-toifa) - (90% hollarda) gormonning qonga saqlanishi yoki hatto ko'payishiga qaramay, to'qimalarning insulinga sezgirligining pasayishi va uning nisbiy etishmovchiligi bilan tavsiflanadi. Uglevodlar—oqsillar va yog'lar bilan bir qatorda odam, jonivorlar va o'simliklar organizmi hayot faoliyati uchun zarur bo'lgan keng tarqalgan organik birikmalar guruharadi; ovqat hazm qilishda ishtirot etadi. Me'da osti bezi murakkab tuzilgan aralash bezlar turkumiga kiradi. U kattaligi jihatdan jigardan keyin ikkinchi o'rinda turadi. Pankreas (lotincha pankreas) - aralash sekretsiyaning endokrin organi bo'lib, inson organizmida ovqat hazm qilish va shakarni tartibga solish funktsiyalarini bajaradi. Filogenetik jihatdan u eng qadimgi bezlardan biridir. Birinchi marta uning asoslari lampochkalarda paydo bo'ladi, amfibiyalarda allaqachon ko'p lobli oshqozon osti bezini topish mumkin. Organ qushlar va sudraluvchilarda alohida shakllanish bilan ifodalanadi. Odamlarda bu lobullarga aniq bo'linish bo'lgan izolyatsiya qilingan organdir. Odamning oshqozon osti bezi tuzilishi hayvonlarnikidan farq qiladi.. Har bir lobulaning o'ziga xos bo'shatish kanali mavjud bo'lib, u lobulyar kanallarga oqib tushadi. Ikkinchisi aktsiyalarga birlashtiriladi. Loblar birqalikda umumiyo oshqozon osti bezi kanalini hosil qiladi. Oshqozon osti bezi qayerda joylashganligini aniqlash uchun kindik va sternum oxiri orasidagi masofani o'lchash kifoya. Uning asosiy massasi bu masofaning o'rtasida joylashgan. Pastki qirrasi kindikdan 5-6 sm balandlikda, ustki cheti 9-10 sm balandlikda joylashgan bo'ladi. Proyeksiya joylarini bilish bemorga oshqozon osti bezi qayerda og'riyotganini aniqlashga yordam beradi. Uning yallig'lanishi bilan og'riq asosan epigastral mintaqada lokalize qilinadi, lekin o'ng va chap hipokondriyumga ham berilishi mumkin. Og'ir holatlarda og'riq qorin old devorining butun yuqori qavatiga ta'sir qiladi.

Meda osti bezini fitopreparatlar yordamida rag'batlantirish. O'simliklardan olinadigan ayrim fitopreparatlar- o'simlik hujayrasida to'xtovsiz ravishda biokimyoviy o'zgarishlar yuz berib turadi. Bunday o'zgarishlar natijasida vujudga

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th November - 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

kelgan biologik faol moddalar ma'lum vaqt va sharoitda turli o'zgarishlarga uchraydi. Natijada ular boshqa birikmalaiga aylanadi: murakkab molekulali moddalaming sintezida ishtirok etadi yoki o'zidan energiya chiqarib, oddiy birikmalarga parchalanib ketadi. Parchalanib ketgan biologik faol moddalar o'miga yangisi vujudga keladi. Bular biokimyoviy jarayonlarda faol qatnashadi. Shuning uchun bu moddalar uzluksiz ravishda o'zgarishda bo'ladi, ya'ni ma'lum bir vaqtda vujudga keladi, miqdori esa oshadi yoki kamayadi, yoxud boshqa birikmalarga aylanadi. O'simlik hujayrasida uzluksiz ravishda bo'lib turadigan o'zgarishlarga o'simlikning yosh yoki qariligi, o'sish (vegetatsiya) davri, tashqi muhit (o'sish joyi namlik miqdori, tuproqning tarkibi, iqlim va boshqalar) katta ta'sir ko'rsatadi. Shuning uchun bir turdag'i o'simlik tarkibida uning o'sishi uchun kerakli sharoitga qarab, turli miqdorda biologik faol moddalar to'planishi mumkin. Uning tarixiga keladigan bo'lsak birinchi bo'lib dorivor o'simliklar haqidagi taniqli asarlarning birinchisi qadimgi Yunonistonning taniqli shifokori Gippokratga tegishli (taxminan 460 yilda tug'ilgan - miloddan avvalgi 377 yilda vafot etgan). Gippokrat ularning barcha qismlari bir xil foydali va butun o'simlikni davolash uchun foydalanish kerak deb hisoblardi. U o'z davrida tibbiyotda qo'llanilgan ikki yuzdan ortiq o'simliklarni tasvirlab berdi. Olti asr o'tgach, Rim shifokori Galen (eramizning 2-asri) dorivor o'simliklarning ma'lum faol moddalarni o'z ichiga olganligi sababli shifobaxsh ekanligini ko'rsatdi. Galen bu moddalarni qanday ajratib olishni aniqladi. Ulardan qaynatmalar, infuziyalar, o'simlik sharbatlari, kukunlari va tabletkalarini davolash uchun ishlatgan.. 16-asrda shifokor Parasels dorivor o'simliklarning kimyoviy tahliliga asos solgan. Paracelsus, Galen singari, ularning terapevtik ta'siri ma'lum moddalarga bog'liq deb hisoblardi, u sof shaklda olishga harakat qildi. Ammo faqat uch asr o'tgach, faol moddalar sof shaklda ajratildi.

Fitopreparatlar oshqozon osti beziga ta'siri

Tananing o'ziga xos bo'limgan qarshiligini oshirish va uning salbiy omillarga chidamliligini oshirish

Ular stressdan himoya qiluvchi va buzuvchi ta'sirga ega

Qandli diabetda turli ta'sirini oldini olish b-lipoprotein orqali glyukozaning kirib borishi hujayra membranalari va uning fosforlanishini faollashtiradi geksokinaza (faqat fosfor biriktirilgan taqdirda glyukoza qoldiqlari glyukoza-1 fosfatga aylanadi hujayralar tomonidan qabul qilinadi

Pankreatik beta hujayralarining yangilanishini rag'batlantirish

Miya qon aylanishini normallashtirish

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th November - 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

Ginseng va Eleutherococcus glyukoza darajasini pasaytiradi qon va jigarda glikogen hosil bo'lishini oshiradi.

Langerhans orolchalarining b-hujayralarining yangilanishini rag'batlantirishda. VACCINIUM MYRTILLUS o'simligidan foydalilanadi. Tarkibi: flavonoid glikozidlar (antosiyaninlar, giperosid), polifenollar (katexin, epikatexin, taninlar), pektinlar, taninlar, askorbin kislotasi, limon kislotasi. kurtaklari tarkibida taninlar, arbutin, gidroxinon, mirtilin, flavonoidlar, askorbin kislotasi, karotin. Oshqozon osti beziga ta'sir etuvchi moddalarga gistamin, modda kiradi. tanada mast hujayralari tomonidan ishlab chiqariladi. Gistamin oshqozon bezlarining sekretsiyasini rag'batlantiradi. Oshqozon shirasini olishdan oldin diagnostika maqsadida teri ostiga histamin eritmali yuboriladi. Diagnostik maqsadlarda ham tavsiya etiladi. pentagastrin. Preparat mushak ichiga kiritiladi. gistamindan farqli o'laroq, pentagastrin ta'sir qilmaydi. Bez yetishmovchiligidagi terapevtik maqsadlarda oshqozon, masalan, gipasid gastrit bilan achchiq karbonatli mineral suvlarni buyuring.

O'simliklarning eng muhim biologik moddalariga quyidagilar kiradi: alkaloidlar, flavonoidlar, glikozidlar, taninlar, saponinlar, turli xil organik kislatalar, vitaminlar, yog'lari kiradi.

Flavonoidlar polifenollar guruhiba kiruvchi o'simliklarda uchraydigan katta ahamiyatga ega bo'lgan moddalardir. Ular o'simliklarni o'sishi va rivojlanish jarayonlarida katta ahamiyatga ega hisoblanadi. Hozirgi kunda o'simliklar tarkibidan 8000 dan ortiq flavonoidlar ajratib olinib kimyoviy tuzilishi o'rganilgan. Flavonoidlar odam va hayvon hujayralarida sintezlanmaydi.

Xulosa qilip shuni aytamizki agarda oshqazon osti bezi kasalliklariga duchor bo'lishni xohlamasangiz:

1. yetarlicha uxlash (7-8 soat);
2. yomon odatlardan voz kechish;
3. jismoniy faoliytni oshirish
4. har yili tibbiy ko'rikdan o'tish. shularga amal qiling.

Ko'ndalang yo'g'on ichak chap va o'ng egilish bilan aniq chegaralangan (mos ravishda taloq va jigar burchaklari). Umuman olganda, operatsiya vaqtida yo'g'on ichakning bo'limlarini aniqlash juda qiyin, chunki ular hajmi jihatidan farq qilmasligi mumkin. Ammo yo'g'on ichak ingichka ichakdan sezilarli darajada farq qiladi. Siz faqat uning anatomik xususiyatlarini bilishingiz kerak.

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th November - 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

Foydalilanigan adabiyotlar:

1. Ahmedov SH.M., Eshonqulov A.E. , Bekmuhamedov A.A. Odam anatomiyasi va fiziologiyasi.
- 2.Odam va uning salomatligi darsligi B. AMINOV, T. TILAVOV, O. MAVLONOV Toshkent-2014
3. ГИСТОЛОГИЯ, ЦИТОЛОГИЯ ВА ЭМБРИОЛОГИЯ Проф. Қ.Р.Тұхтаев таҳрири остида Тұхтаев Қ.Р. Азизова Ф.Х. -Абдурахманов М. Турсунов Э.А. Рахматова МХ.
4. www.ziyonet.uz
5. www.liblary.uz